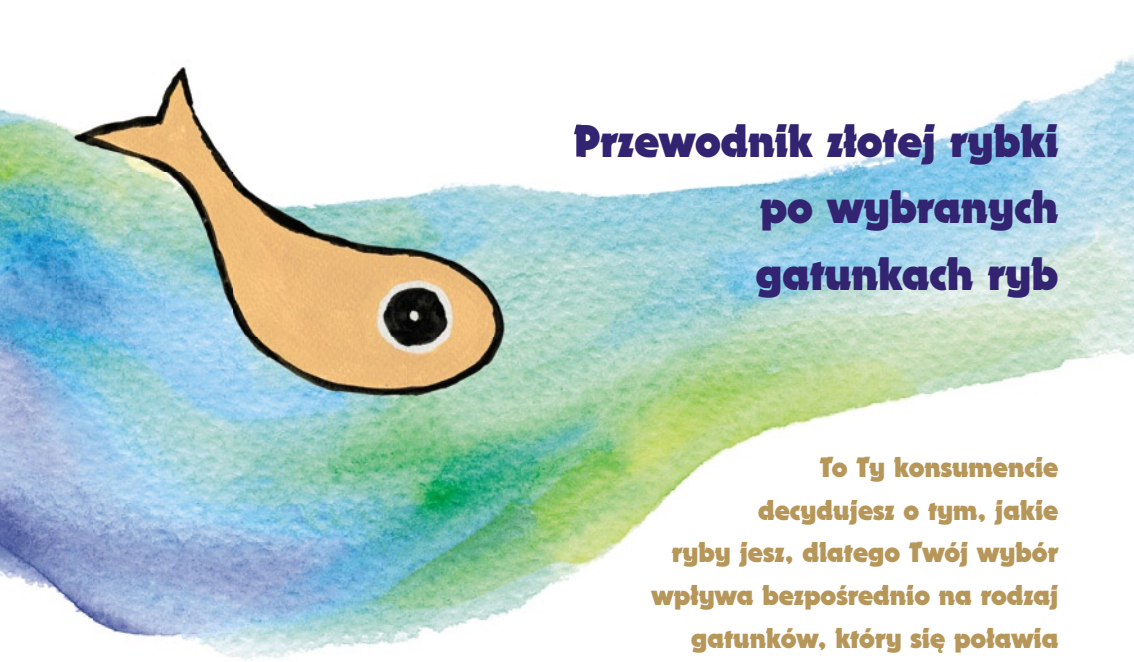

KLUB GAJA

Ryby mają głos!

Przewodnik złotej rybki po wybranych gatunkach ryb

To Ty konsumencie
decydujesz o tym, jakie
ryby jesz, dlatego Twój wybór
wpływa bezpośrednio na rodzaj
gatunków, który się poławia

RYBY

które spotkasz w sklepie, restauracji i smażalni

TUŃCZYK

Tuńczyki są rybami głównie otwartych i ciepłych wód oceanów. To najszybsze ryby na świecie. W Bałtyku ich nie ma. Żyją w toni wody, gdzie tworzą niekiedy wielkie ławice. W poszukiwaniu pokarmu – drobnych ryb i głowonogów pokonują bardzo duże odległości.

Zagrożenia

Wśród wielu gatunków tuńczyków najbardziej zagrożone są zasoby tuńczyków błękitnopleświtych. Podczas połowów tuńczyków sieciami skrzelowymi ofiarami stają się delfiny i morskie żółwie.

DORSZ

Dorsze występują w północnej części Atlantyku, Morzu Północnym oraz w Bałtyku. Dorsz jest rybą drapieżną, żyje w wodach zimnych, czasami nawet na głębokości 500–600 metrów! Dojrzałość płciową osiąga gdy ma 40–50 cm długości. W Morzu Bałtyckim do rozrodu przystępuje gdy ma 3 lata.

Zagrożenia

Zasobom dorsza w Morzu Bałtyckim zagraża zarówno nieuczciwe i nadmierne rybołówstwo jak i złe warunki przyrodnicze. Najgorzej mu się wiedzie, gdy wszystkie te czynniki oddziałują jednocześnie. Brak słonej, zimnej i natlenionej wody nie pozwala mu się rozmnażać. Jeśli w tym czasie jeszcze nadmiernie wyłowić się stado rozrodcze zasoby bałtyckich dorszy załamują się.

ŚLEDŹ

Żyje w wielkich ławicach przemierzając toń naszego morza. Jest pospolitym gatunkiem bałtyckim. Tworzy dwie rasy rozrodzce – wiosenną i jesienną. Jesienna niemal całkowicie wyginęła. Aby złożyć ikrę zbliża się do brzegów porośniętych bujną podwodną roślinnością.

Zagrożenia

Straciliśmy w Bałtyku, z nie do końca wyjaśnionych przyczyn rasę śledzi jesiennych. Zasoby śledzi z tarła wiosennego utrzymują się jeszcze na dobrym poziomie ale się zmniejszają. Ich połowy muszą być bardzo ostrożne.

ŁOSOŚ

Łososie są dwuśrodowiskowymi wędrownymi rybami. Większość życia spędzają w morzu, natomiast tarło odbywają w rzekach i strumieniach. Młode po wykluciu z ikry żyją w rzekach 2–3 lata, a następnie wędrują do morza gdzie spędzają kolejne 2–3 lata. Po tym okresie wracają do swoich rzek i rzeczułek na rozród. Część po odbyciu tarła ginie, pozostałe powtarzają ten cykl parę razy. W Polsce łososie występowały dość licznie i rozradzały się w górskich dopływach Wisły. Ich rodzime zasoby w latach 80 praktycznie wyginęły. Parę lat temu przystąpiono do ich odtwarzania.

Zagrożenia

Głównymi przyczynami zagrożenia dla łososi w czasie ich wędrówek rzekami są zapory wodne (budowa tamy we Włocławku, odcięła wiślanym łososiom możliwość dotarcia do miejsc rozrodu), a także chemiczne zanieczyszczenie rzek, zamulenia tarłisk, zbyt intensywne nie raportowane połowy w morzu i kłusownictwo. Dziś w sklepie najczęściej pod nazwą łosoś kupujesz ryby z hodowli. Tych dzikich jest mało, ale to one są królem wśród innych ryb na restauracyjnych stołach. Możesz dzikim łososiom pomóc aby było ich więcej. Kupuj po prostu trochę wędrowną – kuzynkę łososia, jest tak samo smaczna, a jest jej zdecydowanie więcej.

CERTA

Certa występuje w dolnych partiach rzek wolno płynących oraz w przybrzeżnych wodach morskich. Podczas tarła wędruje w górę rzeki do górskich dopływów. Dorosły osobnik certy osiąga zazwyczaj długość 30–40 cm. Forma wędrowną certy osiąga dojrzałość płciową w 3 roku życia, natomiast formy niewędrowne osiągają dojrzałość płciową w wieku 7–8 lat. Certa miała w Polsce bardzo duże znaczenie gospodarcze.

Zagrożenia

Główną przyczyną drastycznego spadku populacji certy są zapory wodne (na Wiśle katastrofalny wpływ miała budowa tamy we Włocławku) oraz zanieczyszczenie rzek.

WĘGORZ

Węgorze są rybami, które żyją bardzo długo, zdarza się, że i powyżej 60 lat! Wszystkie europejskie węgorze odbywają rozród w jednym miejscu na świecie – w Morzu Sargassowym. Ich tarło odbywa się na głębokości 400–1000 metrów. Młode z pomocą prądów morskich – głównie Golfstromu wracają do Europy, gdy mają ok. 3 lat. Samice zwykle wpływają do rzek, natomiast samce przeważnie zostają w strefie przybrzeżnej. Samce węgorza wędrówkę na tarlisko rozpoczynają w wieku 6–12 lat, natomiast samice dłużej dojrzewają płciowo i pozostają w rzekach jeszcze przez następne lata zanim podejmą wędrówkę w poprzek Atlantyku.

Zagrożenia

W ostatnich latach ilość młodych węgorzy docierających do Europy i wpływających do rzek i jezior radykalnie się zmniejszyła. Barię do rozprzestrzeniania się gatunku są tamy i turbiny wodne. Nasze węgorze mają ostatnio też poważny problem z pasożytami, które to dotarły do naszych wód aż z Japonii. Naukowcy określają węgorza jako gatunek bardzo zagrożony. Dlatego też węgorz europejski włączony został w 2007 roku do II Załącznika Konwencji o Międzynarodowym Handlu Zagrożonymi Gatunkami Roślin i Zwierząt (CITES), a państwa Unii Europejskiej przyjęły specjalny plan ochrony tego gatunku. Należy się spodziewać, iż w najbliższym czasie połowy i handel tymi rybami zostaną poważnie ograniczone. Jak trudna jest sytuacja zasobów tej ryby zaświadcza sytuacja na rynku. Dziś trudno już kupić okazy z polskich wód. Coraz częściej, z rąk sprzedawcy otrzymujemy węgorze z azjatyckich hodowli. Docierają one do Polski mrożone i tu są dopiero wędzone.

KARMAZYN

Karmazyn błędnie nazwany okoniem morskim nie jest z okoniem blisko spokrewnionym gatunkiem, choć jego kształt wygląda podobnie. Jest ich ponad 100 gatunków. Karmazynowy (różowo-czerwony) kolor głębinowych gatunków karmazynów przydał temu rodzajowi ryb ich nazwę. Karmazyny to gatunki wolno rosnące i długowieczne. Karmazyn ostrooki może żyć nawet ponad 200 lat. Dojrzałość płciową osiągają późno, niektóre dopiero po 10 latach. Są rybami głębinowymi. Przydenne wody skalistych siedlisk na głębokości około 1000–3000 metrów to kraina dorosłego życia wielu karmazynów. Młode wielu gatunków rozpoczynają jednak swoją egzystencję wśród przybrzeżnej roślinności. Karmazyny są rybami jajożyworodnymi. Samice wydają na świat młode w osłonkach jajowych.

Zagrożenia

Właśnie ze względu na specyfikę życia i rozmnażania się karmazynów, przy ich wielkiej atrakcyjności kulinarnej dla człowieka i wynikającej z tego olbrzymiej presji połowowej zasoby karmazynów na wielu łowiskach są przełowione i zagrożone ryzykiem zaniku.

SZCZUPAK

Drapieżnik ten występuje w wodach słodkich (rzeki, jeziora), a także w przybrzeżnych wodach Morza Bałtyckiego. Dorosłe osobniki potrafią osiągać do 1,5 m długości i 20 kg wagi. Szczupaki polują z ukrycia zaszywając się między roślinnością wodną gdzie wyczekują na przepływającą zdobycz.

Zagrożenia

Zasoby szczupaka w Polsce ulegają obniżeniu. U polskich brzegów Bałtyku niemal wyginął. Głównymi przyczynami spadku liczebności tej ryby są: błędy w gospodarce rybackiej, kłusownictwo oraz duża presja ze strony wędkarstwa. Ponadto istotnym zagrożeniem staje się brak tarłisk i miejsc schronienia dla wylęgu, a także zanieczyszczenie wód i ich przeżyźnienie.

SOLA

Sole są płastugami. Występują przede wszystkim w Atlantyku u wybrzeży Europy oraz w Morzu Śródziemnym. W Bałtyku są bardzo rzadko odnotowywane. W ciągu dnia przebywają w piaszczystym lub mulistym dnie, natomiast polują w nocy. Mogą osiągać do 70 cm. długości ciała i ważyć nawet 4 kg.

Zagrożenia

Ze względu na dużą popularność kulinarną i wysoką cenę, zasoby soli są w wielu miejscach przełowione. Do połowów tych ryb używa się niestety szkodzącej środowisku morskiego dna techniki połowów zwanej trałowaniem – czyli łowienie poprzez ciągnięcie stosownych dla gatunku i łowiska narzędzi połowowych (różnego rodzaju włoków) po dnie morza.

MORSZCZUK

Morszczuk to drapieżna ryba morska, bliski kuzyn naszego dorsza. Występuje z Oceanie Atlantyckim, Morzu Śródziemnym oraz w Morzu Czarnym. Dojrzewanie samic morszczuka europejskiego odbywa się w 7–8 roku ich życia.

Zagrożenia

Jednym ze sposobów połowu tych ryb jest łowienie ich ciągnionymi po dnie morza włokami (rodzaj sieci), które powodują niszczenie siedlisk morskiego dna ryjąc grunt podobnie, jak czynią to orne pługi. Ponadto szacuje się że stosując tą technikę łowi się ok. 70% gatunków niechcianych (przyłów). Nie nadające się do wykorzystania trafiają ranne lub martwe z powrotem do morza. Okazuje się, że i sieci stawne przy połowach morszczuka są niebezpieczne. Zaplątują się i duszą w nich m.in. delfiny i morświny. Zasoby morszczuka na Północnym Atlantyku były poważnie zagrożone. Długoterminowy plan ich ochrony przynosi pozytywne rezultaty. Problemem pozostają stosowane metody połowów i ich wpływ na inne organizmy.

GŁADZICA

Gładzica należy obok storni i skarpia do pospolitych bałtyckich płastug (ryb flądrowatych). Zamieszkuje wschodnie wody północnej części Oceanu Atlantyckiego aż po Islandię, jest bardzo popularną rybą w Morzu Północnym, występuje też w Morzu Śródziemnym i na południe od niego oraz w Morzu Białym. Przebywa najchętniej na piaszczystym lub gliniastym dnie w strefie przybrzeżnej do głębokości 200 metrów. Żywi się przede wszystkim mięczakami i wieloszczetami. Osiąga 50–60 cm. długości, do 7 kg wagi i może dożyć do 50 lat. W Bałtyku do rozrodu potrzebuje dobrych warunków na znacznych głębokościach.

Zagrożenia

Populacja gładzicy na większości akwenów jest przelutowana, często zdarza się, iż łowione są także młode osobniki ryby, które nie zdążyły jeszcze wydać potomstwa na świat. W Bałtyku z powodów słabych wlewów słonych wód z Morza Północnego ma problemy z rozrodem. Jest jej obecnie zdecydowanie mniej niż przed kilkudziesięcioma laty. W Bałtyku zagrażają jej przydenne strefy beztlenowe, połowy tego gatunku muszą być bardzo ostrożne.

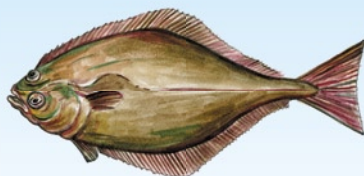

HALIBUT BIAŁY

Wielka drapieżna płastuga Północnego Atlantyku. Rośnie wolno, ale osiąga ponad 3 metry długości i ponad 300 kg wagi. Żeruje w strefie przydennej polując na inne ryby i skorupiaki. Halibuty atlantyckie żyją nawet 50 lat. Dojrzałość płciową osiągają w wieku lat kilkunastu.

Zagrożenia

Ze względu na fakt, iż ryby te wolno rosną i bardzo późno osiągają dojrzałość płciową ich masowe, nadmierne odławianie stało się przyczyną zanikania ich zasobów. Ryba ta jest obecnie uznawana jako zagrożona wyginięciem. Halibuty łowi się za pomocą trałowania dennego i na sznury haczykowe. Podczas połowów łowi się także młode osobniki, które nie wydały na świat jeszcze potomstwa, co utrudnia możliwości odradzania się zasobów tego gatunku.

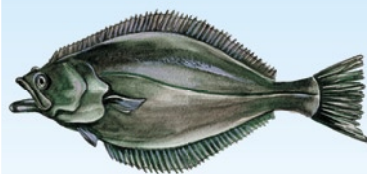

HALIBUT NIEBIESKI

Zamieszkuje okołobiegunowe wody półkuli północnej. Czasami nazywany jest halibutem grenlandzkim. Żyje i poluje w wodach głębinowych schodząc na głębokość nawet 2000 metrów. Preferuje wody bardzo zimne od +6 do -0,5°C. Mimo, że jest denną płastugą bywa, że żeruje w toni wodnej. Dojrzałość płciową osiągają w wieku 9–11 lat. Dorasta do ok. 1 metra długości i kilkunastu kilogramów wagi.

Zagrożenia

Halibut grenlandzki tak jak atlantycki łowiony jest za pomocą włoków dennych, sznurów haczykowych, a nawet łowiono go przy użyciu skrzelowych sieci dryfujących. Przy braku halibuta białego presja połowowa na ten gatunek rośnie.

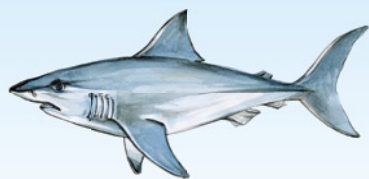

REKIN

Rekiny są rybami głównie oceanów i mórz o wysokim zasoleniu. To chyba najbardziej znane drapieżniki wśród ryb. Żyją w wodach zimnych i tropikalnych. Na dnie i w toni. Są rybami chrzęstnoszkieletowymi. Rozmnażają się bardzo powoli, rodząc zwykle kilka młodych w ciągu roku.

Zagrożenia

Od pewnego czasu i w polskich sklepach można kupić produkty z rekinów. Należy jednak pamiętać, że wiele gatunków rekinów w wyniku nadmiernych połowów na cele konsumpcyjne jest zagrożonych wyginięciem.

Ciekawe ryby chronione

PARPOSZ

Parposz to wielka ryba śledziowata osiągająca do 60 cm długości ciała. Rozpoznać go łatwo po pojedynczym rzędzie czarnych kropek na bokach ciała. Występuje przede wszystkim wzdłuż północno-wschodnich wybrzeży Europy oraz w Morzu Bałtyckim. Należy do gatunków wędrownych, dwuśrodowiskowych. Rozmnaża się w ujściowych odcinkach rzek. Larwy ryb trafiają do morza unoszone przez prąd rzeki. Parposz był liczny jeszcze w latach 50 XX wieku. Był rybą, którą łowiono i handlowano.

Zagrożenia

Parposz jest w Polsce i Europie objęty ścisłą ochroną. Powody jego zaniku nie są jasne. Przy tak skromnym stanie zasobów zagraża mu przyłów podczas połowów innych ryb przemysłowych. Poważnym problemem dla skutecznej ochrony jest także niewystarczająca wiedza na temat biologii tego gatunku. Bywa nielegalnie sprzedawany na rybnych targowiskach.

IGLICZNI

Iglicznia to ryba o długości ciała ok. 20 cm (maksymalnie 30 cm). Występuje we wschodnim Atlantyku wzdłuż wybrzeży Europy, także w Morzu Bałtyckim i Śródziemnym. Żyje wśród przybrzeżnych wodorostów w morzach umiarkowanych i ciepłych. Jest krewniaczka morskiego konika. Zatem także samce igliczni „są w ciąży”, gdy samice składają im zapłodnione jaja pod specjalne lęgowe brzuszne fałdy. U polskich brzegów preferuje wody Zatoki Puckiej.

Zagrożenia

Iglicznia jest w Polsce objęta ścisłą ochroną gatunkową. Głównym zagrożeniem dla tej ryby jest przebudowa struktury roślinnych siedlisk, w których się chowa i żeruje na bardzo drobnych organizmach. Zubożenie podwodnych łąk zostery czy brak morskocyny powodują, że szanse ukrycia się przed drapieżnikami dla niej wyraźnie maleją.

DENNIK

Dennik występuje północno-wschodnim Oceanie Atlantycznym, W Morzu Bałtyckim występuje rzadko. Jest arktycznym reliktem z okresu ostatniego zlodowacenia. Nie ma łusek. Żyje przy dnie poszukując wód chłodnych. Zwykle ukryty, zwinięty i mało ruchliwy. Ta drobna ryba zwykle osiąga zaledwie 10–20 cm długości ciała.

Zagrożenia

Dennik jest objęty ścisłą ochroną gatunkową w Polsce. Nie jest też rybą konsumpcyjną. Głównym zagrożeniem dla tej ryby są zmiany klimatyczne, które dotyczą także siedlisk morskich oraz antropogeniczne zmiany siedlisk dennych.

WĘŻYNKA

Wężynka podobnie jak iglicznia osiąga ok. 15–20 cm. długości ciała. Nie ma płetwy ogonowej. Zamieszkuje północno-wschodni Ocean Atlantyczny, Morze Śródziemne, Czarne i Bałtyckie. Żyje wśród przybrzeżnej roślinności. Także u tego gatunku samiec odpowiada za wylęg młodych, które dojrzewają w jajach przyklejonych do jego brzucha.

Zagrożenia

Wężynka jest pod ścisłą ochroną gatunkową w Polsce. Zagrożeniem dla tego gatunku jest brak roślinności podwodnej, wśród której dorosłe i młode wężyńki znajdują schronienie i pokarm.

Ryby wymarłe i rzadkie

JESIOTR

Jesiotry żyjące w Bałtyku uważa się za wymarłe. W Polsce tak jak we wszystkich krajach UE są ściśle chronione. Ostatniego jesiota rodzimego gatunku złowiono w roku 1972 roku w ujściu Wisły. Początkowo uważano, że zasoby jesiota w Bałtyku tworzył gatunek jesiota zachodniego. Ostatecznie uznano, że był nim jesiota atlantycki zwany też ostronosym (dziś żyjący u wschodnich brzegów Ameryki Północnej) który około 1300 lat temu zastąpił w Bałtyku jesiota europejskiego (zwanego zachodnim). Ryby te ważyły nawet do 350 kg. i dochodziły do ponad 400 cm długości ciała. Jesiotry będące rybami dwuśrodowiskowymi i migrującymi na tarło wchodziły do dużych bałtyckich rzek. Jesiotry to ryby długowieczne, które bardzo późno dojrzewają płciowo, aż w wieku ok. 15 lat.

Zagrożenia

Głównym zagrożeniem dla jesiota bałtyckiego były regulacje koryt rzek i rabunkowa gospodarka rybacka, która ostatecznie doprowadziła do wyginięcia tego gatunku w rejonie Morza Bałtyckiego. Obecnie prowadzone są w Polsce prace zmierzające do przywrócenia tego gatunku do naszych wód.

TAŚMIAK

Żyje w północnej części Atlantyku i morzach przyległych. W Bałtyku jest reliktem arktycznym. Tworzy tu separowaną populację. Żyje na dnie, preferując wody chłodne, odpowiednio głębokie. Bytuje w Y-kształtnych mulistych norach. Rozradza się zimą.

Zagrożenia

Taśmiak jest zagrożony przez zmiany antropogeniczne w siedlisku jego bytowania. Wzrost eutrofizacji, przy braku wlewów świeżych wód z Morza Północnego powoduje, że opadająca na dno materia organiczna przyczynia się do powstawania coraz większych stref siarkowodorowych – beztlenowych. Proces ten znany wcześniej wyłącznie z dużych głębokości obejmuje coraz większe połacie morskiego dna Bałtyku. Komisja Helsińska uznaje bałtyckie zasoby tego gatunku za krytycznie zagrożone.

Ryby obcego pochodzenia w Polsce

BABKA BYCZA

Rejonem rodzimym dla ryb tego gatunku (zwanych też babką śniadogłową) są Morze Czarne i Kaspijskie. Pierwszy okaz tego gatunku na Morzu Bałtyckim zanotowano w 1990 roku w rejonie Helu. Gatunek ten przedarł się ku naszym wodom najprawdopodobniej w wodach balastowych statków. Dziś występuje u brzegów wszystkich krajów Bałtyckich prócz Danii. Jego inwazja tworzy kłopoty gatunkom rodzimym, z którymi konkuruje o siedlisko i ma zbieżne składniki pokarmu.

Zagrożenia

Babka bycza nie posiada w naszych wodach naturalnych wrogów, sama niezagrożona swoją obecnością może zagrażać lokalnym biocenozy. Żywi się omułkiem – małżem będącym głównym bałtyckim filtratorem. Zjadanie przez babkę omułków przyczynia się do powtórnego wprowadzenia do łańcucha pokarmowego zakumulowanych w omułku metali ciężkich i innych zanieczyszczeń.

PSTRĄG TĘCZOWY

Ojczyzną pstrąga tęczowego jest Północna Ameryka. Do innych zakątków świata i do Polski został sprowadzony przez hodowców ryb. W Polsce jest przede wszystkim rybą hodowlaną, a w rzekach spotyka się osobniki które uciekły z hodowli. Dotychczas w polskich wodach nie zaobserwowano samorozradzającej się populacji tego gatunku.

Zagrożenia

Gatunek ten w Polsce nie jest zagrożony. Natomiast jego przedostawanie się do rzek zagraża rodzimym gatunkom tj. lipieniom, pstrągom źródlanym i trociom wędrownym.

Ponad połowa gatunków ryb, które są konsumowane zagrożona jest wyginieciem

Czy wiesz kiedy czuję się zagrożona?

Czuję się zagrożona **kiedy jestem łwiona** w sposób nadmierny, gdy zasoby mojego gatunku tracą możliwość samoodtwarzania się. Kiedy nie mam gdzie żyć, gdyż moje siedliska są niszczone. Nie mam miejsca rozrodu ani żerowania. Nie mam gdzie się schronić przed drapieżnikami i nie ma gdzie schronić się mój narybek.

Czuję się zagrożona nawet **kiedy jestem chroniona**, a człowiek, który te prawa mające mnie chronić ustanowił, nie przestrzega ich. Mało tego, czasami nawet sankcjonuje ich łamanie tłumacząc to koniecznością mojego kompromisu na rzecz jego egoistycznych celów ekonomicznych. Po co zatem ustanawia się prawo ochrony ryb, jeśli bliższa jest perspektywa wyginiecia mojego gatunku niż wzrostu rybostanu? Przecież ja żyję i rozmnażam się, nie po to by być w Czerwonej Księdze Gatunków Zagrożonych ale po to by obfitością swoich zasobów móc żywić i bogacić ludzi.

Czuję się zagrożona **kiedy jestem rzadkim gatunkiem** bo taką mnie natura stworzyła, a ludzie tak mało o mnie wiedzą. Występując w polskich wodach sporadycznie, w sposób oczywisty nie mogę mieć znaczenia gospodarczego. Czy jestem nieważna? Szkoda, że tak mało ludzi rozumie, że rzadkie ryby też mają prawo do życia i dodają bogactwa ojczystej bioróżnorodności.

Dla każdej z ryb możesz zrobić coś pożytecznego

Co możesz zrobić dla ryb

Jak kupować

Zastanów się jakie ryby najczęściej jesz. Poczytaj o nich w encyklopedii lub internecie. Sporo wiedzy dostarczy ci każdy zapytany rybak i wędkarz.

Dowiedz się, które z ryb podawanych w restauracji czy smażalni lub sprzedawanych w sklepie są łowione przez polskich rybaków. Jeśli lubisz świeże – sięgaj po te, które żyją najbliżej Ciebie. Takim postępowaniem zawsze pomożesz lokalnemu rybołówstwu.

Zapytaj rybaka jaki jest wymiar ochronny dla gatunku, które kupujesz – unikaj ryb małych, wiele łowionych ryb jest niewymiarowych i niedojrzałych płciowo. Zapytaj kiedy ryby danego gatunku mają okres ochronny – nie kupuj wówczas ich świeżych – najwyżej mrożone.

Poszukuj certyfikatów ekologicznych na rybnych przetworach – kupuj np. konserwy tuńczykowe z wizerunkiem małego delfina i napisem „SAFE”, „DOLPHIN SAFE” lub „DOLPHIN FRIENDLY” – oznacza to, że przy połowie tuńczyków nie zginęły delfiny. Na polskim rynku znajdują się już produkty z oznakowaniem MSC – certyfikatem nadawanym przez The Marine Stewardship Council – niezależnej organizacji, która nadaje ekologiczne oznakowania produktom rybnym.

W Polsce możesz także natrafić na konserwy rybne ze znaczkami, które informują, że produkty są pozyskane metodami bezpiecznymi dla morswinów i fok.

Jak dbać o siedliska ryb

Dbaj o środowisko naturalne. Nie zaśmiecaj rzek, nie niszcz ich brzegów, podwodnej roślinności – ryby tracą w ten sposób swoje izby porodowe – tarliska. Walcz z chemicznymi zanieczyszczeniami wód – zdrowe ryby to także Twoje zdrowie.

Jak wędkować

Jeśli wędkujesz przestrzegaj regulaminów wędkarskich. Jeśli złowisz rybę większą od wymiaru ochronnego nie wypuszczaj jej do wody. Zjedz lub daj zjeść innym. Nie zadawaj bólu rybom dla uprawiania sportu i rekreacji. Łowić (pozbawiać ryby życia) powinieneś wyłącznie dla konsumpcji własnej, Twojej rodziny lub znajomych.

Jak łowić

Jeśli jesteś rybakim wiesz co robić. To twój zawód. Przestrzegaj prawa i Kodeksu Rybackiego FAO. Bądź odpowiedzialnym za wszelkie zasoby przyrodnicze morza. Poszerzaj swoją wiedzę z zakresu ekologii i stosuj ją, a morze będzie Cię żywiło i bogaciło w sposób trwały.

Jak zwracać znaczki

Jeśli znajdziesz lub złowisz rybę ze znaczkiem w grzbiecie lub wewnątrz ciała zawiadom odpowiednią instytucję naukową – np. Zakład Ryb Wędrownych Instytutu Rybactwa Śródlądowego, 80-298 Gdańsk, ul. Synów Pułku 37, tel.: 058 305 70 11; Morski Instytut Rybacki, 81-332 Gdynia, ul. Kołłątaja 1 tel.: 058 73 56 232; Stację Morską Instytutu Oceanografii Uniwersytetu Gdańskiego, 84-150 Hel, ul. Morska 2, tel.: 058 67 50 836 lub inną najbliższą naukową placówkę ichtiologiczną czy lokalne koło Polskiego Związku Wędkarskiego.

O zagrożonych gatunkach ryb

Jednym z głównych zagrożeń dla przetrwania niektórych ryb są połowy przerastające możliwości samoodtwarzania się ich zasobów. Zwykle są one nielegalne, ale bywa, że na takie rabunkowe połowy jest przyzwoleństwo władz danego kraju. Wg danych Organizacji do Spraw Wyżywienia i Rolnictwa FAO (ONZ) wynika, że 75% światowych łowisk jest eksploatowana w pełni lub nadmiernie, a część jest przetrzebiona. Od momentu rozwoju rybołówstwa w latach 50. ubiegłego stulecia liczebność ryb drapieżnych (np. dorsza, halibuta, tuńczyka) zmniejszyła się o 90%. To my konsumenci decydujemy o tym, jakie ryby jemy, dlatego nasz wybór wpływa bezpośrednio na asortyment połowów. Należy pamiętać, że wiele z gatunków ryb łowi się w sposób rabunkowy i szkodliwy dla środowiska. W efekcie już ponad połowa gatunków ryb przez nas konsumowanych jest zagrożona nadmierną eksploatacją, a niektóre wręcz wyginieciem.

W Morzu Bałtyckim ze względu na przełowienie i kłusownictwo, zagrożonymi stały się zasoby bałtyckiego **dorsza**. Ich zapaść grozi naruszeniem równowagi ekologicznej morza. Niektórzy eksperci szacują, że w ostatnich latach co trzeci dorsz z połowów bałtyckich był złowiony nielegalnie. Europejscy naukowcy zalecili aby okresowo ograniczyć połowy tego gatunku, walczyć z kłusownictwem, a także chronić ekosystem bałtycki przed dalszą degradacją. Bagatelizowanie potrzeby ochrony populacji dorsza u Wybrzeży Nowej Fundlandii (Płn. Ameryka) doprowadziło do wyginiecia lokalnych populacji dorsza i w konsekwencji do wielotysięcznego bezrobocia wśród osób utrzymujących się z rybołówstwa.

Z powodu nadmiernych połowów, zanieczyszczenia naszych rzek i budowy zapór wodnych (np. we Włocławku na Wiśle) wyginęły polskie zasoby **łososia**, który jest rybą wędrującą na czas rozrodu z morza do rzek. Rozpoczęto odtwarzanie polskich łososi. Dlatego ważne jest, aby stale poprawiać jakość wody w naszych rzekach, podejmować działania w celu odtwarzania naturalnych biegów rzek, przeciwdziałać kłusownictwu, a także prawidłowo prowadzić kontrolę połowów i wyładunków tej ryby.

Jeśli nie będzie ryb, nie będzie rybaków

43-365 Wilkowice, ul. Parkowa 10, tel./fax 033 812 36 94, e-mail: klubgaja@klubgaja.pl

www.klubgaja.pl

